

סטנדרטים של מורים

ליישום החל מספטמבר 2012, בריטניה

מאמר זה תורגם, עובד ונערך
לשימוש מקצועי לציבור הרחב

מבוא

חינוך התלמידים הוא המשימה הראשונה במעלה של המורים והם אחראים לכך שתלמידיהם יגיעו לרמה הגבוהה ביותר שהם מסוגלים לה בהישגים לימודיים ובהתנהגות. המורים ינהגו ביושר וביושרה; הם יהיו בקיאים בתחום הדעת שאותו הם מלמדים, ידאגו לעדכן ידע זה ואת מיומנויות ההוראה שלהם ויפעילו ביקורת עצמית; במסגרת עבודתם, הם יקיימו מערכות יחסים חיוביות, וישתפו פעולה עם ההורים לטובת התלמידים.¹

חלק א': הוראה

המורה לוקח/ת על עצמו/ה:

1. להגדיר לתלמידים ציפיות גבוהות שיעוררו בהם השראה ומוטיבציה ויהוו

אתגר

- ליצור עבור התלמידים סביבה בטוחה ומעוררת עניין, המבוססת על כבוד הדדי
- להציב יעדים מאתגרים המאפשרים צמיחה והתפתחות לכל התלמידים, ללא הבדל כתוצאה מרקע, יכולות ונטיות אישיות של התלמידים
- לחזור ולהבהיר את הגישות החיוביות, הערכים וההתנהגות הנדרשים מהתלמידים

2. לעודד הישגים והתקדמות של התלמידים בלימודים

- לקחת אחריות להישגים, להתקדמות ולתוצרים של תהליכי הוראה ולמידה
- לגלות מודעות ליכולות של התלמידים ולידע הקודם שעמו הם מגיעים לכיתה, ולהתבסס על כך בתכנון תהליכי ההוראה
- להדריך את התלמידים בתהליך של רפלקציה על ההתקדמות שהשיגו ועל זיהוי צרכים והצבת יעדים חדשים המתעוררים עקב כך
- להפגין ידע והבנה בנוגע לדרכי הלמידה של התלמידים ולקשור בינן ובין דרכי ההוראה
- לעודד תלמידים לקחת על עצמם אחריות ביחס ללימודיהם

¹ קטעים מהדוח השני של "הסקירה העצמאית של סטנדרטים של מורים", משרד החינוך של בריטניה, דצמבר 2011.

3. להפגין בקיאות בתחום הדעת שהם מלמדים ובתכנים הכלולים בתכנית

הלימודים

- להכיר היטב את הנושאים הקשורים לתחום הדעת שהם מלמדים ואת הנושאים הכלולים בתכנית הלימודים; לעורר ולשמר לאורך כל תהליך ההוראה והלמידה את התעניינות התלמידים בנושאי הלימוד ולתת מענה הולם במקרים שבהם תלמידים אינם מבינים את החומר
- להפגין חשיבה ביקורתית על התפתחויות בתחום הדעת ובנושאים הנכללים בתכנית הלימודים שאותם המורה מלמד ולהעלות על נס את ערך הלמידה
- להפגין הבנה באוריינות, בהבעה ובשימוש נכון בשפה, ולקבל אחריות לקידום רמה גבוהה של תפקוד התלמידים בתחומים אלה – בכל מקצועות הלימוד
- מורים המלמדים ראשית קריאה יפגינו הבנה ברורה של הגישה הפונולוגית להוראת הקריאה
- מורים המלמדים את יסודות החשבון יפגינו הבנה ברורה של אסטרטגיות ההוראה המתאימות

4. לתכנן ולהפעיל מערכי שיעור טובים

- לנצל ביעילות את זמן השיעור לשם הוראה ופיתוח הבנה בקרב תלמידים
- לעודד את התלמידים לאהוב ללמוד ולעורר את סקרנותם האינטלקטואלית
- להטיל על התלמידים שיעורי בית ופעילויות חוץ-כיתתיות נוספות כדי לחזק ולהרחיב את הידע וההבנה שרכשו
- לקיים רפלקציה שיטתית בנוגע ליעילות השיעורים וגישות ההוראה הננקטות
- לתרום ליצירת תכנית לימודים מעניינת בתחום הדעת הרלוונטי

5. להתאים את ההוראה לחוזקות ולצרכים של התלמידים

- לדעת מתי ואיך לבצע את ההתאמות הנדרשות בהוראה, תוך שימוש בשיטות הוראה ולמידה המאפשרות לתלמידים להבין וללמוד
- להבין לאשורם את מגוון הגורמים שעלולים למנוע מהתלמידים לממש את יכולת הלמידה שלהם ולדעת כיצד ניתן לגבור עליהם

- להפגין מודעות להתפתחות הפיזית, החברתית והאינטלקטואלית של ילדים ולדעת כיצד להתאים את דרכי ההוראה כדי לסייע לילדים ללמוד בשלבים השונים של התפתחותם
- להבין בבירור מהם הצרכים של כל התלמידים, כולל תלמידים עם צרכים חינוכיים מיוחדים; תלמידים בעלי יכולות גבוהות; ילדים הגדלים תוך חשיפה ליותר משפה אחת; ילדים עם מוגבלויות; ולדעת ליישם ולהעריך שיטות הוראה מגוונות בהתאם, כדי לתמוך בלמידה של הילדים בכל אחת מהקטגוריות הללו

6. להשתמש בהערכות באופן מדויק ומפרה

- לדעת להבין ולהעריך את הנושאים הרלוונטיים לתחום הדעת של המורה ולתכנית הלימודים, כולל דרישות המדידה וההערכה הקבועות בהנחיות משרד החינוך
- לבצע הערכות מעצבות והערכות מסכמות כדי להבטיח את התקדמות התלמידים
- להשתמש במידע הרלוונטי מניטור התקדמות התלמידים, על מנת לקבוע יעדים ולתכנן את השיעורים הבאים
- לתת לתלמידים משוב באופן קבוע, הן בעל-פה והן על ידי ציונים מדויקים, ולעודד אותם להתייחס למשוב ולפעול בהתאם

7. לשלוט ביעילות בהתנהגות הכיתה כדי להבטיח סביבת למידה טובה

ובטוחה

- להנהיג כללים ודפוסי התנהגות בכיתות ולקבל אחריות לקידום התנהגות טובה ואדיבה הן בכיתה והן בתחומי בית הספר, בהתאם למדיניות בית הספר בתחום ההתנהגות
- לטפח ציפיות גבוהות בנוגע להתנהגות ולכונן מסגרת לאכיפת משמעת על ידי מגוון אסטרטגיות, תוך שימוש בציונים לשבח, סנקציות ותגמולים באופן שוטף והוגן
- לנהל את הכיתות ביעילות תוך הפעלת גישות המתאימות לצרכים של התלמידים כדי שיהיו מעורבים ויגלו מוטיבציה להשתתף בתהליכי הלימוד
- לקיים יחסים טובים עם התלמידים, ולהפעיל את סמכות המורה בנחישות בעת הצורך

8. למלא תפקידים נוספים בתוקף תפקידו כמורה בבית הספר

- לתרום לחיי בית הספר ולאתוס שלו במובן הרחב, מעבר לתפקידו המוגדרים כמורה
- לפתח יחסי עבודה מועילים עם עמיתים, ולדעת כיצד ומתי להתייעץ ולפנות לעזרתם של אנשי מקצוע מומחים
- לארגן את עבודת 'תומכי-ההוראה' בצורה נכונה כדי להפיק מהם את המרב
- לקבל אחריות לשיפור דרכי ההוראה על ידי השתתפות בתכניות מתאימות להתפתחות מקצועית והתייחסות לעצות, לביקורת ולמשוב המתקבלים מעמיתים
- לנהל תקשורת תקינה עם ההורים בנוגע להישגי התלמידים ולרווחתם האישית

חלק ב': התנהגות אישית ומקצועית

מורה נדרש להפגין באופן מתמיד רמה גבוהה של התנהגות אישית ומקצועית. ברשימה הבאה היגדים המגדירים את ההתנהגות הנדרשת ממורים בכל שנות עבודתם.

אמון הציבור במורים ובמקצוע ההוראה מותנה ברמה גבוהה של התנהגות ואתיקה מקצועית, בין כותלי בית הספר ומחוצה לו, שמרכיביה הם:

- יחס של כבוד כלפי התלמידים, בניית מערכות יחסים המבוססות על כבוד הדדי, ושמירה מתמדת על גבולות נאותים, ההולמים את מעמדו המקצועי של המורה
- מודעות לחובתו של המורה לדאוג לרווחתם האישית של התלמידים בהתאם להוראות הקבועות בחוק
- גילוי סובלנות וכבוד כלפי זכויותיהם של אחרים
- שמירה על ערכי יסוד בריטיים כולל ערך הדמוקרטיה, שלטון החוק, חירות הפרט וכבוד הדדי, וסובלנות כלפי בעלי אמונות אחרות
- הקפדה על כך שדעות אישיות לא יובעו בדרכים המנצלות את פגיעותם של תלמידים או בדרכים שעלולות להוביל תלמידים להפרת החוק
- המורים חייבים לגלות יחס נאות ומקצועי כלפי החזון, המדיניות והנוהגים של בית-הספר שבו הם מלמדים, ועליהם לשמש דוגמה בהיבט של נוכחות סדירה ודיוק בזמנים
- המורים מחויבים להבין את התשתית החוקית המגדירה את חובותיהם ואחריותם המקצועית, ועליהם לפעול על-פיה ללא יוצא מן הכלל